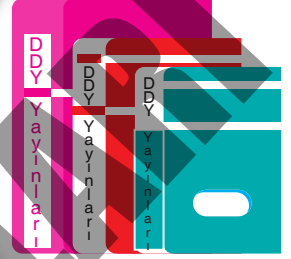

4.Sınıf YETENEKLİ EL KİTABI

Ünite - 4

**HZ.
MUHAMMED'İ
(S.A.V.)
TANIYALIM**

4. ÜNİTE

HZ. MUHAMMED'İ (S.A.V.) TANIYALIM

Kazanımlar

1	HZ. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu çevrenin genel özelliklerini açıklar.
2	HZ. Muhammed'in (s.a.v.) aile büyüklerini tanıır.
3	HZ. Muhammed'in (s.a.v.) doğumu, çocukluk ve gençlik yıllarını özetler.
4	HZ. Muhammed'in (s.a.v.) çocukluk ve gençlik yıllarındaki davranışlarını kendi hayatı ile ilişkilendirir.
5	HZ. Muhammed'in (s.a.v.) Mekke ve Medine yıllarını özetler.
6	Salli ve Barik dualarını okur, anlamını söyler.

Yeni Sistemin

Yeni Tarzı...

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

H. Muhammed'in (s.a.v.) Doğduğu Çevre

- ✓ Peygamberimiz H. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu çevre Arap Yarımadası'ydı. Arap yarımadasının en önemli bölgesi Hicaz, bu bölgenin en önemli şehri ise Mekke'ydi. Mekke'yi önemli kılan en temel özellik, eski dönemlerden beri kutsal sayılan Kâbe'nin burada olmasıydı. Arap Yarımadası geniş çöllerle kaplı bir bölge olduğundan, tarıma pek elverişli topraklar değildi. Bu sebeple Arap Yarımadası'nda tarım fazla gelişmemişti.

Bedeviler: Çölde çadırdaki yaşayan hayvancılıkla uğraşan kimselere "bedevi" denir.
Hadariler: Şehirde yaşayan soylu ve asil kimselere "hadari" denir.

- ✓ Arapların bir kısmı çöllerde göçebe bir yaşam, bir kısmı ise şehirlerde yerleşik bir yaşam sürüyordu. Göçebeler genellikle hayvancılıkla, şehirlerde yaşayanlar ise daha çok tarım ve ticaretle meşgul oluyorlardı.

- ✓ Mekke ve çevresinde yılın belli zamanlarında panayırlar kurulurdu. Panayırlara Arap Yarımadası'nın her tarafından ticaret yapanlar, şairler, hatipler(güzel konuşanlar), falcılar gelirdi. Burada şiir yarışmaları yapılır; beğenilip dereceye giren şiirler, Kâbe'nin duvarlarına asılırdı. Araplar arasında hitabet ve şiir sanatı

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

gelişmiş olmasına rağmen okuma yazma bilenlerin sayısı yok denecek kadar azdı.

- ✓ Araplarda sosyal hayatın temelini kabilecilik oluşturuyordu. Her kabilenin, genellikle yaşlı ve bilgili bir lideri bulunurdu. Araplar arasında kabile bağları çok güçlüydü.

Kabile: Aynı atadan türeyen, aynı soydan gelen insanlar topluluğuna denirdi. Kabile fertlerinden birine zarar verilmesi, duruma göre savaş sebebi bile sayılırdı.

Bir Arap, kabilesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmazdı. Kabileler arasında su ve otlak yetersizliği, kan davası vb. sebeplerle zaman zaman anlaşmazlık çıkar, savaşlar olurdu. Ancak Araplar yılın dört ayında (muharrem, recep, zilkade ve zilhicce aylarında) savaşmazlardı.

Biliyor musunuz?

Çeşitli anlaşmazlık ve çekişmelerden dolayı birbirleriyle savaşan kabileler, Araplar için "haram aylar" adını verdikleri muharrem, recep, zilkade, zilhicce aylarında savaşmazlardı.

Arap toplumunda insanlar genel olarak hürler ve köleler olmak üzere başlıca iki gruba ayrılmıştı. Bir de bu iki grup arasında mevali denilen bir başka toplumsal sınıf vardı. Hürler her türlü hakka sahipti. Kölelerin ise hiçbir hakkı bulunmuyordu. Köleler pazarlarda alınıp satılıyordu.

Bilgi

Cahiliye dönemi; Arapların İslam dini öncesindeki dini ve sosyal yaşantılarını ifade eden bir kavramdır. Bu döneme Cahiliye dönemi denilmesinin nedeni, yaşanan büyük ahlaki çöküş ve yozlaşma, bazı sakat adet ve geleneklerinin toplum yaşamına egemen olmasıdır.

Cahiliye Dönemi'nde Araplar kadınlara ve kız çocuklarına fazla değer vermezlerdi. Kadınların miras hakkı yoktu. Bir erkek dilediği kadar kadını evlenebilirdi. Arap toplumunda bazı kişiler kız çocuklarını değersiz görüyordu.

İslamiyet öncesinde Araplar arasında adaletsizlik, hırsızlık, yağmacılık, falcılık, içki, kumar gibi kötülükler de yaygındı. Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu dönemde Araplar arasında en yaygın inanç, putperestlikti. Arapların çoğu kendi elleriyle taş, ağaç, maden vb. şeylerden yaptığı putlara tapıyordu. Putperest (puta tapan) Araplar yeryüzündeki ilk ibadethane olan kutsal Kâbe'nin içini putlarla doldurmuşlardı.

Kavram

Şirk: "Ortak koşmak" anlamına gelen bu kavram terim olarak; Allah'ın varlığını kabul etmekle birlikte insanları Allah'a yakınlıktıracağı düşüncesiyle putlara tapmayı, Allah'a ortak koşmayı ifade eden inanıştır. Allah'a "ortak koşma"ya şirk, Allah'a ortak koşana "müşrik" denir. "Tevhit" İnancının zıddıdır.

Ayrıca Arapların çoğunun evinde de put vardı. Putperestler, aslında Yüce Allah'ın varlığını kabul ediyorlardı. Ancak putların kendilerini Allah'a (c.c.) yakınlıktıracağına inanıyorlardı. Böylece Allah'ın (c.c.) birliği anlamına gelen tevhit inancından saparak Allah'a ortak koşuyorlardı. Bununla birlikte Araplar arasında nadir de olsa Hanif olanlar da vardı.

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Bilgi

Tevhit inancı, Allah'ın varlığını ve birliğini kabul etmeye dayalı bir inanç sistemidir.

Mekke'de, Arap Yarımadası'nda puta tapanlar ve Hanifler dışında Musevilik, Hristiyanlık, Mecusilik (ateşe tapıcılık) gibi dinlere mensup olanlar ve gök cisimlerine tapanlar da yaşamaktaydı.

Kavram

Hanif: Hz. İbrahim Peygamber'in (a.s.) açıklayıp öğrettiği tevhit inancının ilkelerine bağlı hareket ederek inanan kişilere "hanif" denir.

H. Muhammed'in Doğduğu Ortam

Sosyal Ortam

- ✓ Kabilecilik
- ✓ Kölelik
- ✓ Ahlaki yozlaşma
- ✓ Kadınların ve kız çocuklarının hor görülmesi
- ✓ Adaletsizlik ve haksızlık

Dini Ortam

- ✓ Haniflik
- ✓ Putperestlik
- ✓ Haniflik
- ✓ Yahudilik
- ✓ Hristiyanlık
- ✓ Mecusilik
- ✓ Gök cisimlerine tapınma

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

H. Muhammed'in (s.a.v.) Ailesi

Peygamberimiz H. Muhammed (s.a.v.) soylu, şerefli ve tanınmış bir aileden gelmektedir. Onun soyu, H. İbrahim'in (a.s.) büyük oğlu H. İsmail'in (a.s.) çocuklarından Adnan'a kadar uzanmaktadır.

Peygamberimizin (s.a.v.) babası, Abdülmuttalip'in oğlu Abdullah; annesi ise Vehb'in kızı Âmine'dir. Babası Abdullah, Kureyş kabilesinin Hâşimoğulları kolundan annesi

Âmine ise yine aynı kabilenin Zühreoğulları kolundandır. Her ikisi de Mekkelidir.

H. Muhammed'in (s.a.v.) babası Abdullah, ticaretle uğraşıyordu. Mekke'nin güzel ahlaklı, iyi huylu, sevilen insanlarından biriydi. Âmine ile evlendikten bir süre sonra Şam yönüne yaptığı bir ticaret yolculuğundan dönerken Medine'de hastalandı ve genç yaşta vefat etti. Medine'ye

defnedilen Abdullah, H. Peygamber'in (s.a.v.) doğumundan yaklaşık iki ay kadar önce vefat etmiştir.

Peygamberimizin (s.a.v.) annesi Âmine Mekke'de sevilen, beğenilen, güzel huylu, iffetli, iyi ahlaklı bir genç kızdı. Âmine, ailesinin onayıyla Abdullah ile evlendi. Bir süre sonra H. Muhammed'e (s.a.v.) hamile kalan Âmine, eşi Abdullah'ın vefatıyla sarsıldı.

Ancak dünyaya getirdiği çocuğuna babasızlığını hissettirmemeye çalıştı ve ona her zaman kol kanat gerdi. Evladını sevgi, şefkat ve merhametle büyüttü. Oğlu altı yaşındayken de vefat etti.

H.z. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Peygamberimizin (s.a.v.) aile büyüklerinden biri de dedesi Abdülmuttalip'tir. Abdülmuttalip, Mekke'nin reisiydi. Saygı duyulan, görüşlerine değer verilen bir kişiydi. Abdülmuttalip, doğumundan itibaren torununu çok sevdi, ona yakın ilgi gösterdi. Torunu altı yaşındayken Âmine'nin ölümü üzerine onun bakımını kendisi üstlendi.

Abdülmuttalip torununu çok sever, gittiği yerlere onu da götürürdü. Kimsenin oturmadığı minderine torununu oturturdu. Yemeği getirildiği zaman da onu yanına alır, bazen de dizine oturtup yemeğin en güzel yerini ona yedirirdi.

H.z. Muhammed'in (s.a.v.) hayatında önemli yeri olan aile büyüklerinden bir diğeri, amcası Ebu Talip'ti. Ebu Talip, Abdülmuttalip'in oğullarından biriydi. Torununa sekiz yaşına kadar bakan Abdülmuttalip, ölmeden önce onu Ebu Talip'e emanet etmişti. Çünkü onun, H.z. Muhammed'e (s.a.v.) kendi evladı gibi bakacağını düşünüyordu.

Ebu Talip, yeğenini çok seviyor, onu kendi çocuklarından ayrı tutmuyordu. Onun iyi bir şekilde yetişmesi, anne ve babasının yokluğunu hissetmemesi için elinden gelen çabayı gösteriyordu. Ebu Talip, yeğenine her zaman sahip çıkmış, peygamberliğinden sonra H.z. Muhammed'i (s.a.v.) müşriklere karşı korumuş, Mekkeli putperestlerin ona zarar vermelerine engel olmuştu.

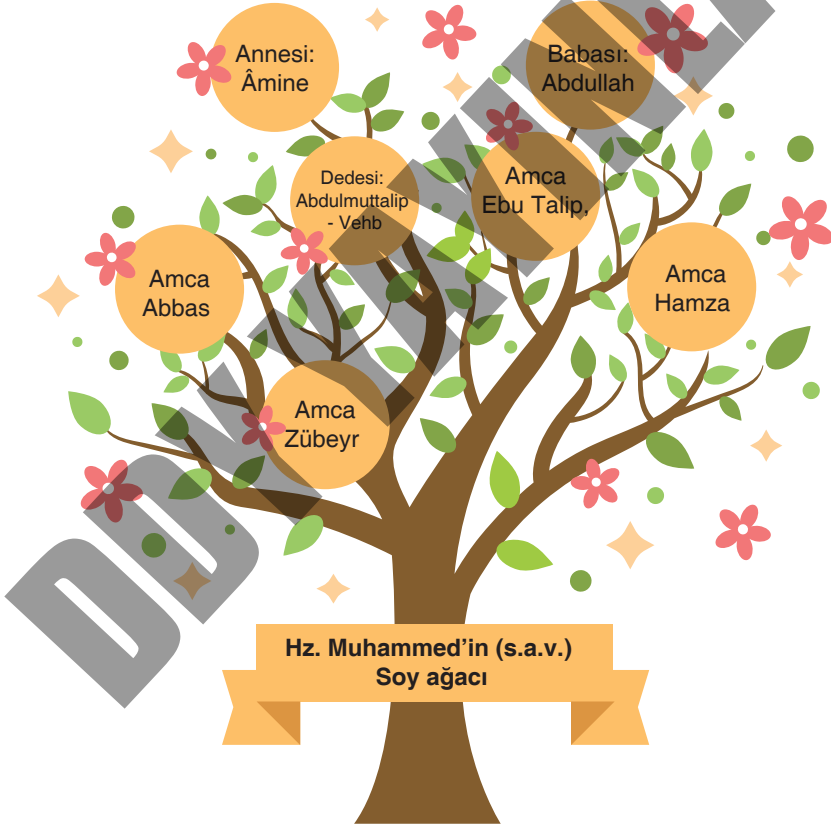

H.z. Muhammed'in (s.a.v.) hayatında, amcalarından H.z. Hamza ve Zübeyir'in de önemli yeri vardı. Örneğin H.z. Muhammed (s.a.v.), amcası Zübeyir ile ticaret yolculuğuna çıkmıştı. Ondan, ticaretle ilgili bilgiler edinmişti. H.z. Hamza da yeğenini çok severdi. Müslümanlığı ilk kabul edenlerden biri olan H.z. Hamza, Peygamberimize (s.a.v.) her zaman destek

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

olmuş ve onu korumuştı. Mekke'li müşriklerle yapılan Uhud Savaşı'nda şehit olmuştu. Sevgili Peygamberimiz H. Muhammed, amcası Abbas'a da gerekli sevgi ve saygıyı gösterirdi.

Peygamber Efendimizin (s.a.v.) sütannesinin adı Halime'dir. Halime, e i Haris ve kızları  eyma, Peygamberimiz (s.a.v.) evlerinde kaldığı süre boyunca ona sahip çıkmışlar; Efendimize (s.a.v.) sevgi, şefkat ve merhametle muamele etmişlerdir.

Okuma Parçası

Habeşistan Krallığı'nın Yemen Valisi Ebrehe, Hristiyanlığı Araplar arasında yaymak ve Arapları Kâbe ziyaretinden vazgeçirmek için San'a'da muhteşem bir kilise yaptırmıştı. Fakat Araplardan bu kiliseye ilgi gösteren olmadı. Bunun üzerine Ebrehe, büyük bir ordu ile Kâbe'yi yıkmak üzere Mekke üzerine yürüdü. Arapların bu orduya karşı koyabilecek güçleri yoktu. Mekkeliler şehri boşaltarak etraftaki dağlara çekildiler.

Ebrehe, Mekke yakınlarında karargâhını kurdu. Kureys kabilesinin başkanı olan Abdülmuttalip'e elçi göndererek kan dökmek üzere değil, sadece Kâbe'yi yıkmak için geldiğini bildirdi. Bu sırada Ebrehe'nin öncü kuvvetleri, Mekkelilerin sürülerini yağmalayıp götürmüşlerdi. Bunlar arasında Abdülmuttalip'in yüz devesi de vardı. Abdülmuttalip, Ebrehe'ye giderek yağmalanan sürülerin geri verilmesini istedi.

Ebrehe:

– Ben, Kâbe'yi yıkmaman için ricaya geldiğini sanmıştım. Görüyorum ki sen, develerinin derdindesin, bunu sana yakıştıramadım, deyince Abdülmuttalip büyük bir olgunlukla şu cevabı verdi:

– Ben, develerin sahibiyim, onları istiyorum. Kâbe'nin de sahibi var. Onu sahibi koruyacaktır. Bu cevap karşısında Ebrehe, Abdülmuttalip'in develerini ve Mekkelilerin yağmalanan bütün mallarını geri verdi.

Kur'an-ı Kerim'de de açıklandığı üzere Ebrehe amacına ulaşamadı. Kâbe'yi yıkmak üzere hücumla geçileceği sırada, Ebrehe'nin her seferinde beraberinde bulundurduğu Mamut adlı büyük fil ile diğer filler her türlü çabaya rağmen diz çöküp oldukları yerde kaldılar; Kâbe yönüne yürümediler. Bu sırada gökyüzünde beliren sürü sürü kuşlar, ağızlarında ve pençelerinde taşıdıkları küçük taşları Kâbe'ye hücumla hazırlanan askerlerin üzerine bıraktılar. Ebrehe'nin ordusu bir anda perişan oldu. Ordunun büyük bir kısmı orada öldü. Kaçıp kurtulabilen askerlerin bir kısmı ile Ebrehe San'a'ya döndü. Ancak Ebrehe yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak çok geçmeden öldü.

Ordunun önünde yürüyen filler sebebiyle, tarihte bu hadiseye "Fil Olayı", bu olayın meydana geldiği seneye de "Fil Yılı" denilmiştir. Fil Olayı Peygamberimizin (s.a.v.) doğumuna yakın bir zamanda meydana gelmiştir.

(İbn-i Hişam)

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

H. Muhammed'in Doğumu, Çocukluk ve Gençlik Yılları

H. Muhammed'in (s.a.v.) Peygamberlik Öncesi Hayatı

H. Muhammed (s.a.v.), hicri takvime göre rebiyülevvel ayının 12. gecesi pazartesi sabaha karşı doğdu. Bu tarih, miladi olarak 20 Nisan 571'e karşılık gelmektedir. Âmine, doğumdan sonra hemen kayınbabası Abdülmuttalip'e haber göndererek torununun dünyaya geldiğini bildirdi. Abdülmuttalip torununa Muhammed adını koydu ve onu kucağına alarak Kâbe'ye götürdü, Allah'a (c.c.) şükretti.

Bilgi

Muhammed, "Güzel huyları, üstünlük ve meziyetleri çok olan, çok övülen" anlamına gelmektedir.

Abdülmuttalip, torununun doğumunun yedinci gününde Mekkelilere ziyafet verdi. Mekkeliler ona, ataları arasında Muhammed adında bir kimse bulunmadığını hatırlatıp torununa bu ismi vermesinin sebebini sordular. Abdülmuttalip de "Onun gökte ve yerde övülmesini istedim." cevabını verdi.

Mekke'nin havası, çok sıcak olması sebebiyle bebeklerin sağlıklı büyümesine elverişli değildi. Bu sebeple şehirdeki aileler, yeni doğan bebeklerini göçebe kabilelere mensup sütannelere verirdi. Böylece çocuklarının, çölün temiz, sağlıklı havasında büyümelerini sağlamak isterlerdi. Ayrıca şehir dışındaki yerlerde büyüyen çocukların daha düzgün Arapça öğrenmesi mümkün oluyordu. H. Muhammed (s.a.v.) de bu uygun olarak Halime adında bir sütanneye verildi. H. Muhammed, sütannesinin ailesi içinde çok sevildi, onlara mutluluk ve bereket getirdi.

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Daha önce geçim sıkıntısı yaşayan bu aile bolluk ve berekete kavuştu. Peygamberimiz (s.a.v.), dört yıl kadar sütannesinin yanında kaldı. Daha sonra Halime, Hz. Muhammed'i (s.a.v.) Mekke'ye getirerek ailesine teslim etti.

Âmine, Hz. Muhammed altı yaşındayken oğluyla beraber hem akrabalarını hem de eşi Abdullah'ın mezarını ziyaret etmek amacıyla Medine'ye gitti. Burada bir süre akrabalarının yanında kaldılar. Mekke'ye dönerken yolda Ebva denilen yerde hastalanan Âmine vefat etti. Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed'i (s.a.v.), dadısı Ümmü Eymen Mekke'ye getirerek Abdülmuttalip'e teslim etti. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) sekiz yaşındayken dedesi de vefat etti. Ancak ölmeden önce torununu Hz. Muhammed'in amcası Ebu Talip'e emanet etti. Hz. Muhammed 25 yaşında evlenene kadar Amcası Ebu Talip himayesinde kaldı.

0-4 yaş	Bu yaş aralığında Hz. Muhammed, Sütanesi Halime ile kaldı.
4-6 yaş	Bu yaş aralığında Hz. Muhammed, annesiyle birlikte kalmıştır. Medine ziyareti dönüşünde annesi Ebva'da vefat etmiştir.
6-8	H. Muhammed bu yaş aralığında dedesi Abdülmuttalip himayesinde büyümüştür. Dedesi vefat etmeden önce onu amcası Ebu Talip'e emanet etmiştir.
8-25	Evleninceye kadar Hz. Muhammed, ticaretle uğraşan amcasının yanında kalmış ve ondan ticaretin nasıl yapılacağına dair çok şey öğrenmiştir.

Okuma Parçası

Kâbe, yıllar içinde yağmur vb. sebeplerle hasar görmüş, duvarlarında çatlaklar meydana gelmiş hatta yıkılmaya yüz tutmuştu. Bu sebeple Mekkeliler toplanarak binayı yenilemeye karar

verdiler.

H. Muhammed (s.a.v.), Kâbe'nin tamiri sırasında otuz beş yaşındaydı. Kâbe'nin duvarları, H. İbrahim tarafından yapıldığı söylenen temele kadar söküldü. Kureyş kabilesinin her bir kolunun inşa edeceği kısımlar kura ile belirlendi. Her kabile kendi payına düşen kısmı örmeye başladı. Araplarca kutsal sayılan ve çok önem verilen Hacerü'l-Esved adlı siyah taşın yerine konulmasına sıra gelince her kabile bu şerefin kendisine ait olmasını istedi ve bu durum aralarında anlaşmazlığa yol açtı. Ortaya çıkan anlaşmazlık neredeyse savaşa dönüşecekti.

Bu sırada, yaşlı bir Mekkelinin önerisiyle Kâbe'nin avlusundan ilk girecek kişinin hakem tayin edilmesine karar verildi. Bir süre sonra beklenen yerden H. Muhammed (s.a.v.) çıkageldi. Kureyşliler hep bir ağızdan "Bu, güvenilir (emin) bir kimsedir. Onun vereceği karara razıyız." dediler.

Sorun H. Muhammed'e (s.a.v.) anlatıldığında o, hemen bir örtü istedi, örtüyü yere serdi. Hacerü'l-Esved'i üzerine koydu. Her kabileden birer kişiye, örtünün kenarlarından tutmalarını söyledi. Böylece taşı, konulacağı yere kadar getirtti. Burada Hacerü'l-Esved'i kendi eliyle yerine yerleştirdi. Kureyşliler, H. Muhammed'in (s.a.v.), problemi bu şekilde çözmesinden son derece memnun oldular.

(İbn-i Hişam)

Hız. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed'in (s.a.v.) amcası Ebu Talip ticaretle uğraşıyor, bu amaçla zaman zaman çeşitli yerlere seyahat ediyordu. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de bazen amcasıyla birlikte yolculuğa çıkıyordu. Böylece hem ticari hayat hakkında bilgi sahibi oluyor hem de değişik bölgeleri ve insanları tanıyordu.

Peygamberimiz (s.a.v.), ticaret hayatında güvenilirliği, dürüstlüğü ve başarısıyla dikkat çekti. Mekke'nin zengin kadınlarından Hz. Hatice'nin teklifiyle onun ticaret kervanlarını işletti. Daha sonra yirmi beş yaşındayken Hz. Hatice'yle evlendi. Bu evlilikten;

Kasım, Abdullah, Zeynep, Rukiye, Ümmüğülsüm ve Fatıma adında altı çocukları dünyaya geldi. Hz. Peygamber'in (s.a.v.) Hz. Hatice'nin vefatından sonra evlendiği Mariye adlı eşinden de İbrahim adında bir oğlu daha dünyaya gelmiştir.

Hız. Muhammed'in (s.a.v.) Çocukluk ve Gençlik Yıllarındaki Erdemli Davranışları

Hız. Muhammed (s.a.v.), doğmadan önce babasını, altı yaşında da annesini kaybetmişti. Annesinin ve babasının ilgisinden, şefkatinden, vereceği eğitimden yoksun kalmıştı. Ancak o, hayatının her döneminde olduğu gibi hem çocukluğunda hem de gençliğinde ahlaklı ve erdemli bir yaşam sürmüştü. Hız. Muhammed (s.a.v.), gelecekte peygamber olarak gönderilecek, içinde yaşadığı toplumu ve tüm insanlığı iyiliklere, güzelliklere, erdemli davranışlara davet edecekti. Böyle bir insanın olumsuz davranışlara ve özelliklere sahip olması düşünülemezdi. Rabb'imiz (c.c.) onu bu kutlu göreve en güzel şekilde hazırlayacaktı.

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

H. Muhammed (s.a.v.) çocukluğundan itibaren üstün ahlaka sahip bir insandı. O, bütün güzel özellikleri kendisinde toplamıştı. Vefakârdı, sevgi ve saygıya önem verirdi. Kendisini yetiştiren, üzerinde büyük emekleri olan aile bireylerini çok sever, onlara saygıda kusur etmezdi. Aile büyüklerini kıracak, üzecek söz ve davranışlardan özenle kaçınırdı. Onlara her zaman iyi davranır, güzel sözler söyleyerek aile büyüklerinin gönüllerini almaya çalışırdı.

H. Muhammed (s.a.v.) bir gün Medine'den Mekke'ye giderken Ebva'ya uğramıştı. Annesinin kabrini ziyaret etti. Ziyaret sırasında kabri eliyle düzeltti, üzünsünden ağladı. Peygamber Efendimizin (s.a.v.) ağladığını gören Müslümanlar da ağladılar. Bu sırada niçin ağladığını soranlara H. Muhammed, "Annemin bana olan şefkat ve merhametini hatırladım da ağladım."

H. Peygamber (s.a.v.) bir gün otururken sütannesi ve sütkardeşi geldiler. H. Peygamber (s.a.v.) hemen ayağa kalkarak omuzlarına örttüğü şalının bir ucunu sütannesinin altına serdi. H. Peygamber (s.a.v.), sütkardeşini de önüne oturttu.

H. Peygamber (s.a.v.), dadısı Ümmü Eymen'i (s.a.) de çok sever, ona saygılı davranırdı. Ona, "Sen benim ikinci annem sayılırsın." diyerek iltifat ederdi.

H. Muhammed (s.a.v.) hayatının diğer dönemlerinde olduğu gibi çocukluk ve gençlik yıllarında da hiçbir zaman kötülüklere yaklaşmadı. Ahlaka aykırı fiillerin işlendiği yerlerden hep uzak durdu. H. Muhammed (s.a.v.), kendisine vahiy gelmeden önce Arap Yarımadası'nda yaygın olan Yahudi-

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

lik, Hristiyanlık ve Mecusilik gibi dinlerden hiçbirine inanmadı. Putlara tapan Mekkeli müşrikler arasında büyümesine ve yaşamasına rağmen putperestliğe de ilgi duymadı, putlara tapmadı. Putlar için kesilen kurbanların etinden yemedi. Müşriklerin âdetlerinden uzak durdu.

Resulullah'ın (s.a.v.) ahlakı Kur'an'dı. O şahsı için kimseye kin tutmaz ve intikam almazdı. Ne kötü söz söyler ne de kimseye kötülük etmek isterdi. İnsanlara kaba ve kırıcı davranmazdı.

Şüphesiz ki Sen (Ey Muhammed!) Yüce bir ahlak üzeresin.

Ayet

(Kalem/4)

İslam'dan önce Arap kabileleri arasında çeşitli sebeplerle sık sık savaşlar meydana gelirdi. Bunlardan dördü, kan dökmenin yasak olduğu haram aylarda yapıldığı için "Ficar Savaşları" olarak adlandırılmıştır. Hz. Muhammed (s.a.v.) yirmi yaşındayken bu savaşlardan dördüncüsüne katılmış ancak aktif olarak savaşa katılmamıştır.

Mekke'de İslam'dan önce insanların can ve mal güvenliği yoktu. Güçlüler zayıfları ve kimsesizleri eziyor, özellikle şehre gelen yabancıların mallarına el koyuyorlardı. Bunun üzerine bir grup duyarlı insan bir araya gelerek Mekke'de haksızlıkların önüne geçmek, can ve mal güvenliğini sağlamak, iyilikte dayanışma içinde olmak amacıyla Hilfu'l-Fudûl adıyla bir topluluk oluşturdular ve aralarında bir anlaşma imzaladılar. Hz. Peygamber (s.a.v.) de bu topluluğun üyeleri arasında yer aldı ve çalışmalarına aktif olarak katıldı.

Kıssadan Hisse

H. Muhammed (s.a.v.) ve Güvenilirliği

Allah, Peygamberimiz H. Muhammed'e (s.a.v.) insanları İslam'a davet etme görevini verince H. Peygamber (s.a.v.) Mekke'deki Safa Tepesi'ne çıkarak şöyle dedi:

– Ey Kureyş topluluğu, size “Şu dağın eteğinde veya şu vadide düşman süvarisi var. Üzerinize baskın yapacak.” desem bana inanır mısınız?

Orada bulunanların hepsi bir ağızdan:

– Evet, inanırız, çünkü şimdiye kadar senden hiç yalan duymadık, sen yalan söylemezsin, dediler. O zaman Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu:

– O hâlde bilin ki Allah'tan başka ibadete layık tanrı yoktur. Ben de Allah'ın size ve bütün insanlara gönderdiği peygamberiyim...

(İbni Kesir)

Hz. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Mekke ve Medine Yılları

Hz. Muhammed'in peygamberlik görevi toplamda 23 yıl sürmüştür. Peygamberlik görevinin on üç yılını Mekke'de, on yılını Medine'de yerine getirmiştir.

1- Mekke Yılları

a - İlk vahyin gelmesi

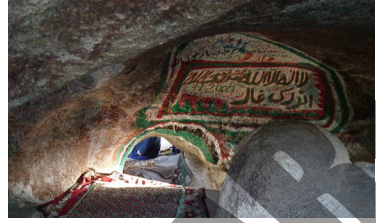
Peygamberimiz Hz. Muhammed gençlik yıllarından itibaren yılın belli dönemlerinde Mekke'de bulunan Nur dağının, Hira mağarasında gider, yalnız başına düşüncülere dalardı. Yine bir gün 610 yılında 40 yaşındayken Hira mağarasına giden Hz. Muhammed Cebrail isimli meleğin kendisine

“Oku!” diye seslendiğini işitti. “Ben okuma bilmem.” diyen Hz. Muhammed’e Cebrail meleği bir kez daha okumasını tavsiye etti ve Hz. Muhammed aynı cevabı verince Cebrail kendisine dinimizin ilk emri olan “oku” ile başlayan Alak Suresinin ilk beş ayetini vahy etti. Böylelikle Hz. Muhammed'in peygamberlik görevi başladı.

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

b- İslam Dinine Davet Süreci

İlk vahiy olan Alak suresinin beş ayetini daha önce hiç karşılaşmadığı bir melekten dinleyen Hz. Muhammed telaş içinde evine döndü. Eşi Hz. Hatice'den kendisini örtmesini istedi. Daha sonra eşi Hz. Hatice durumu merak edip sorduğunda Hz. Muhammed'in telaşını dindirmek için yakını Varaka b. Nefhel'e götürdü. Döneminin din bilgini olan Varaka, Hz. Muhammed'e kendisinin, Allah'ın elçisi olarak görevlendirdiğini söylemiştir. Bunun üzerine telaşı bir nebze de olsa dinen Hz. Muhammed'e Cebrail meleği tekrar şu ayetleri vahy etti: "Ey örtüsüne sarınıp bürünen peygamber, kalk ve uyar! Elbiseni temiz tut. Rabbini büyük tanı." (Müddessir/1-4) Bunun üzerine Hz. Muhammed İslam dinine davet süreci gizliden başlamıştı. Ardından kendisine yakın akrabasından başlamak üzere çağrının yaygınlaşmasını bildiren kur'an ayetleri vahy edilince davet yaygınlaşmış ve geniş kitlelere ulaşmıştı.

Ayet

"Sana emrolunanı açıkça söyle ve ortak koşanlardan yüz çevir!"

(Hicr/94)

c- Habeşistan Hicretleri

Davetin yayılması, geniş kitlelere ulaşması neticesinde Mekke'de Müslümanların sayısı günden güne artıyordu. Müslümanların sayısının artmasından rahatsız olan Mekkeli müşrikler Müslümanlara baskı uy-

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

guluyor, onlara işkence ediyorlardı. Müslümanların bu durumuna üzölen Hz. Muhammed Müslömanları toplayıp adil bir kral olarak bilinen Habeşistan kralı Necası'nın ölkesine göç etmelerini, buraya göç ettikleri taktirde dinlerinin gereklerini yerine getirdiklerinde rahatsız edilmeyeceklerinden bahsetmişti. Bunun üzerine Habeşistan'a birincisi ve ikincisi olmak üzere göçler başlamıştı.

d- Taif yolculuđu

Eşini ve amcasını kaybeden Allah Resölü (s.a.v.), Mekke dışıında da İslam'ı tanıtmının ve yaymanın yollarını aramaya başladı. Bu amaçla Zeyd b. Hârise ile Taif'e gitti. Ancak Taifliler, Hz. Muhammed'in davetini kabul etmedikleri gibi ona kaba da davrandılar. Efendimiz'i (s.a.v.) aşağılayıp onunla alay ettiler. Köleleri ve çocukları kışkırtıp Sevgili Peygamberimiz'i (s.a.v.) taşladılar. Zeyd b. Hârise (r.a.), Efendimiz'i (s.a.v.) korumak için kendi vücudunu şiper ettiyse de Hz. Muhammed'in (s.a.v.) ayakları kanlar içinde kaldı. Rahmet Peygamberi (s.a.v.), bu durumdayken bile Taiflilere beddua etmedi, Allah'a (c.c.) sığındı, ondan yardım diledi. Taiflilerin İslam'ı kabul etmesi için dua etti.

e- İsrâ Miraç olayı

Ös öste sıkıntılı olaylar yaşayan Hz. Muhammed (s.a.v.), İsrâ ve Miraç mucizesi ile teselli buldu ve gönlü rahatladı. 621 yılında Allah (c.c.), Sevgili Elçisi'ni (s.a.v.) İsrâ ve Miraç mucizesiyle mükâfatlandırdı. Buna göre Hz. Peygamber (s.a.v.), bir gece Mekke'deki Mescid-i Haram'dan alınıp Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'ya götüröldü (İsrâ), oradan da Allah (c.c.) katına yükseltildi (Miraç).

Dikkat

H. Muhammed'in Mescid-i Haram'dan (Ka'be'den) alınıp Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'ya götürülmesi olayına İsrâ, oradan da Allah (c.c.) katına yükseltilmesine Miraç denir.

f- Medine'ye hicret

Mekke'ye başka bölgelerden her yıl ticaret, Kâbe'yi ziyaret vb. amaçlarla çok sayıda kişi gelirdi. H. Muhammed de onlara İslâm'ı anlatırdı. Allah Resulü (s.a.v.), 620 yılında Medine'den gelen altı kişilik bir grupla Akabe denilen yerde görüştü. O kişiler İslâm'ı kabul ettiler ve gelecek yıl aynı yerde buluşmak üzere H. Muhammed (s.a.v.) ile sözleştiler. Bu arada da Medine'de insanlara İslâm'ı anlattılar. H. Muhammed Akabe'de tekrar gizlice buluştu. Medineli Müslümanlar, H. Peygamber'e (s.a.v.) Allah'a şirk koşmayacakları,

hırsızlık ve zina yapmayacakları, çocuklarını öldürmeyecekleri vb. konularda söz verip biat ettiler. Medineliler H. Muhammed'i (s.a.v.), Medine'ye davet ettiler. Resulullah'ı (s.a.v.) eşleri ve çocukları gibi koruyacakları, ona itaatten ayrılmayacakları, iyiliği emredip kötülükten alıkoyacakları gibi hususlarda Efendimiz'e (s.a.v.) söz verdiler. Bunun üzerine Medine'ye hicret (göç) ettiler. Böylelikle İslâm dinine davetin Medine yılları başlamış oldu.

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

2- Medine Yılları

H. Muhammed'in Medine yılları Medine'ye göç ile başlamıştır. H. Muhammed'in Mekke yıllarında olduğu gibi Medine yıllarında da farklı farklı olaylar gelişmiştir.

a- İslam Toplumunun Oluşması İçin Yaptığı Çalışmalar

H. Muhammed Medine'de İslam toplumunun oluşması için öncelikle İslam tarihinde ilk anayasa niteliğini taşıyan "Medine Toplum Sözleşmesini" imzalayarak Medine'de farklı dinlere, kabilelere ve kültürlere sahip insanlar arasında birlik ve beraberliğin sağlanmasını hedefledi.

Bununla birlikte H. Muhammed toplumda bir arada olma ahlakına katkıda bulunan ve birden çok fonksiyonu olan mescid-i nebi'nin "peygamber mescidi'nin" inşasını başlattı.

Ayrıca H. Muhammed tüm malını mülkünü Allah'ın dininin gereklerini yerine getirebilmek için geride bırakmış Mekke'den göçenlerle Medinelî Müslümanları kadre ilan etmiştir. H. Muhammed'in göç edenlerle Medinelîleri kardeş ilan etmesi de bir İslam toplumunun oluşması için attığı önemli adımlardan biridir.

Ayet

"Mü'minler ancak ve ancak kardeşlerdir."

(Hücurat/10)

b- Hudeybiye Antlaşması

Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.), Kâbe'yi ziyaret edip umre yapmak için 628 yılında 1500'e yakın sahabisi (kendisine inanan dostları) ile Mekke'ye doğru yola çıktı. Müslümanlar, savaşmak niyetiyle yola çıkmadıkları belli olsun diye de ihramlarını giyip kurbanlıklarını yanlarına aldılar, savaş silahlarını ise götürmediler. Ancak Mekkeliler, onların şehre girmesine izin vermediler. Hudeybiye mevkiinde yapılan görüşmeler sonucunda Mekkeli Müşriklerle Müslümanlar arasında Hudeybiye Barış Antlaşması imzalandı.

c- Mekke'nin fethi

Hudeybiye Barış Antlaşması, üzerinden iki yıl geçmeden bozuldu. Mekkelilerin himayesindeki bir kabile, Müslümanların himayesinde olan bir kabileden bazı kişileri öldürüp kan bedelini ödemeyi reddetti. Peygamberimiz (s.a.v.) Mekkeli müşriklere, bu tavrın Hudeybiye'de yapılan antlaşmayı bozacağı ve savaş nedeni sayılacağı uyarısını yaptı. Ancak Mekkeli müşrikler, gerekirse savaş yapacaklarını söyleyip antlaşmayı bozdular. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v.), 630 yılında yaklaşık 10.000 kişilik bir kuvvetle Mekke'ye yürüdü. Müslümanlar, ciddi bir direnişle karşılaşmadan şehre girdiler. Hz. Muhammed, Mekke'ye girince Allah'a ibadet maksadıyla inşa edilen ilk ibadethane olan Kâbe'deki putları kırdırdı. Böylece Mekke, eski dönemlerde olduğu gibi yeniden tevhit inancının merkezi hâline geldi.

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

d- Veda Haccı ve Hutbesi

H. Muhammed (s.a.v.), 632 yılında hacca gideceğini Müslümanlara duyurdu ve bunun için hazırlıklara başladı. Allah Resulü'nün (s.a.v.) hac için Mekke'ye gideceğini işiten Müslümanlar da gerekli hazırlıkları yaptılar. Peygamber Efendimiz (s.a.v.), kalabalık bir Müslüman topluluğu ile birlikte hac yolculu-

ğuna çıktı. Gerekli şartları yerine getirerek hac ibadetini yaptı. Böylece Müslümanlara, hac ibadetinin nasıl yapılacağını uygulamalı olarak göstermiş oldu. Bu hac ibadeti, H. Muhammed'in ilk ve son haccıydı. Ve H. Muhammed'in son haccı olması sebebiyle "veda hutbesi" olarak isimlendirilmektedir.

Peygamberimiz H. Muhammed aynı zamanda burada Müslümanlara öğüt verici bir konuşmada bulunup hutbe verdi. Bu hutbe de H. Muhammed'in inanlara yaptığı son konuşma olması sebebiyle "veda hutbesi" olarak isimlendirilmektedir.

e-H. Muhammed'in (s.a.v.) vefatı

Sevgili Peygamberimiz H. Muhammed (s.a.v.), Veda Haccı'ndan sonra Medine'ye döndü. Döndükten sonra da ateşli bir hastalığa yakalandı. Zaman geçtikçe hastalığı ilerledi. H. Muhammed (s.a.v.), mescide gitmeye bile güç bulamaz oldu. Kendisinin yerine namaz kıldırması için H. Ebu Bekir'i (r.a.) görevlendirdi. Bir ara güçlükle mescide geldi. Ashabına bir konuşma yaptı ve onlarla helalleşti. Kendisinde hakkı bulunan varsa bu haklarını söylemelerini, onlarla helalleşeceğini belirtti. Söylediği gibi de yaptı. Hastalığı iyice ağırlaşan H. Peygamber (s.a.v.), 8 Haziran 632 tarihinde, 63 yaşında, eşi H. Aişe'nin (r.a.) odasında vefat etti.

H.z. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Bir Dua Öğreniyorum: Salli ve Barik Duaları

Salli Arapça Okunuşu

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ عَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ ۞ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيْمَ وَ
عَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ ۞ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ۞

Salli Türkçe Okunuşu

Allâhümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kemâ salleyte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîme inneke hamîdün mecîd.

Salli Türkçe Anlamı

Allah'ım! İbrahim Peygambere ve ailesine rahmet ettiğin gibi Hz. Muhammed (s.a.v.)'e ve ailesine de rahmet et. Gerçekten sen övülen ve şanı yüce olansın.

Kavram

Salavat: Peygambere olan sevgimizi, saygımızı ve bağlılığımızı göstermek için yaptığımız duaya salavat denir.

Hız. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Peygamberimizin adının anıldığı durumlarda biz Müslümanlar salavat getiririz. Salavat getirilirken kısaca "Allahümme salli alâ Muhammed" denilir. Namazların son oturuşunda da aşağıdaki salavat duaları okunur.

Barik Arapça Okunuşu

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ عَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ ۝ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرٰهِيْمَ وَ
عَلٰى اٰلِ اِبْرٰهِيْمَ ۝ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ۝

Barik Türkçe Okunuşu

Allâhümme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kemâ bârekte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîme inneke hamidün mecîd.

Barik Türkçe Anlamı

Allah'ım! İbrahim Peygamberi ve ailesini mübarek kıldığın gibi Hz. Muhammed (s.a.v.)'i ve ailesini de mübarek kıl. Gerçekten sen övülen ve şanı yüce olansın.

Biliyor musunuz?

Bizler salli ve barik dualarını namazların her son oturuşunda okuruz. Ayrıca Hz. İbrahim ve ailesine dua etmekle birlikte peygamberimiz Hz. Muhammed'i anarak salavat getiririz. Böylece sevap kazanmış gibi oluruz.